

[Alsing Andersen.]

også de grunde, der har været afgørende for, at et lovforslag som det foreliggende ikke er blevet fremsat på et tidligere tidspunkt, men vi er desuden af den opfattelse, at den omstændighed, at visse spørgsmål endnu ikke er forhandlet til ende mellem Island og Danmark, ikke er tilstrækkelig motive-ring for yderligere at udsætte tidspunktet for Danmarks ophævelse af den dansk-islandske forbundslov, den forbundslov, som Island for sit vedkommende ophævede for 6 år siden. Vi hilser derfor med tilfredshed, at regeringen nu har fremsat dette lovforslag. Ved dets vedtagelse vil formaliteterne blive bragt i orden også for Danmarks vedkommende.

Et eneste hjertesuk kan jeg ikke holde tilbage. Det var overordentlig beklageligt, at forholdene formede sig sådan, at den dansk-islandske forbundslov ikke kunne ophæves, efter at der var ført forhandlinger på normal måde mellem de to lande. Hvis det havde været tilfældet, er jeg nemlig ganske overbevist om, at to nordiske lande igen engang kunne have vist verden et smukt eksempel på, at to folk, der har været statsligt forbundne i lange tider, endog gennem århundreder, kunne skilles på fredelig vis og i god forståelse.

Om fortiden finder jeg ikke grund til at sige mere end dette; om den er der iøvrigt talt ud på god nordisk måde mellem ansvarlige repræsentanter for Island og Danmark. Fortiden kan dermed overlades til historikerne. For de to landes regeringer og rigsdage gælder det nu fremtidens samarbejde, og her er det efter vor mening godt at vide, at der er fuld forståelse for betydningen deraf i ansvarlige kredse i begge de to lande, og at man desuden har ret til at sige, at både det islandske og det danske folk med glæde vil hilse ethvert skridt, der fører de to folk nærmere sammen i kommende tider.

Med disse ord anbefaler jeg på socialdemokratiets vegne lovforslaget til vedtagelse.

Himmelstrup: Partiet venstre kan slutte sig til det forslag om ophævelse af den dansk-islandske forbundslov af 30. november 1918, der her er forelagt til behandling. Det er jo i virkeligheden en rent formel akt, der her foretages, idet, som den ærede socialdemokratiske ordfører har sagt, Island allerede i 1944 ensidigt ophævede forbundsloven efter de bestemmelser, som findes i lovens § 18, og hermed ophørte den statsretlige forbindelse mellem Danmark og Island, som har bestået i århundreder, lige siden 1380, da Island sammen med

Norge trådte ind i statsforbindelse med Danmark.

Denne ophævelse af forbundsloven fra Islands side skete på et tidspunkt, da enhver forhandling mellem Danmark og Island var umuliggjort ved besættelsen her i landet. Af de forhandlinger, der har fundet sted efter besættelsens ophør i 1945, og hvorom der er gjort rede både i bemærkningerne til lovforslaget og også i den højtærede statsministers fremsættelsestale, fremgår det, at der er visse spørgsmål, som endnu ikke er bragt helt til afklaring, deriblandt også spørgsmålet om Færøernes fiskeri ved og fra Island, et spørgsmål, som har været drøftet, og hvori man fra Islands side har taget et stort hensyn til de færøske interesser. Jeg vil gerne have lov til fra denne plads og ved denne lejlighed at udtale det ønske, at det må lykkes de to folk at finde en ordning, som kan tilfredsstille begge parter.

Det kan naturligvis ikke undgås — den ærede socialdemokratiske ordfører gav også udtryk for det —, at det er med en vis vemod, man konstaterer den udvikling, som har fundet sted, og drager konsekvenserne af denne udvikling ved nu også formelt fra dansk side at ophæve forbundsloven. Men også vi tror og håber, at ophøret af den rent statslige forbindelse mellem Danmark og Island slet ikke vil bringe noget skår i den kulturelle og folkelige forbindelse mellem de to lande, men at det tværtimod vil fremme denne, og det ønsker vi fra vor side naturligvis i meget høj grad. Med ønsket herom skal jeg på partiet venstres vegne anbefale det foreliggende lovforslag til hurtig vedtagelse her i tinget.

Kristen Amby: Som det allerede er sagt, har jo den højtærede statsminister ved fremsættelsen udførligt redegjort for lovforslagets indhold, ligesom tingets medlemmer også ved bemærkningerne til forslaget er blevet bekendt med enkelthederne deri, og derom skal jeg derfor ikke sige noget udover, at jeg på mit partis vegne kan udtale, at vi vil støtte lovforslaget, som det foreligger. Men jeg vil gerne knytte et par enkelte bemærkninger til det.

Det er jo allerede berørt af de to foregående talere, at det er med en vis vemod eller en vis sorg, vi i dag står overfor behandlingen af et lovforslag, der for vort vedkommende endeligt sætter punktum for en 700-årig statsforbindelse med Island. Men vi har lært at forstå, måske først efter krigen helt ud, hvilke grunde der på det pågældende tidspunkt har bevæget vort frændefolk til at ophæve forbundsloven, og